

[Undervisningsministeren.]

Det materielle Grundlag maa være i Orden, saa bygges de æstetiske kulturelle Værdier op derpaa, ellers bliver det ikke til stort. Det er jeg ganske enig i, men jeg bestrider, at Valget her staar mellem en industriel Nødvendighed og et æstetisk Krav. For øvrigt er jo Folkemuseets og Frilandsmuseets Anbringelse mere end et Spørgsmaal om Æstetik, det er en kulturel historisk Værdi, her er Tale om, som ogsaa kan faa megen Betydning for den kommende økonomiske, industrielle, kunstindustrielle, kunstneriske Virksomhed. Det er nu en Side af Sagen. Men der er Plads nok derude, der er Plads nok ogsaa til industrielle og kommercielle Bygninger og Anlæg. Men skulde det endelig blive til noget med Østhavnen, og hvad dertil maatte knytte sig — og saa vil der jo opstaa et stort Industri- og Handelskvarter derude paa Amagers Nordkyst —, vil det være saa meget mere nødvendigt at have et rigeligt Areal som en Lunge, et Sted tjenligt til Friluftssyssel, til Spasereture o. s. v. for den store, voksende Hovedstadsbefolkning, saa vil det være saa meget mere nødvendigt, siger jeg, herude i det østlige København at faa noget tilsvarende til, hvad Kongens Have, Ørstedsparken, Østre Anlæg, Botanisk Have, Fælledparken er for det midterste og vestlige København, og hvad Søndermarken og Frederiksberg Have er for den sydlige Del af Hovedstaden, København og Frederiksberg taget under eet. Her har vi et ligefrem ideelt Terræn.

Man kan jo gaa nede fra Amagerbrogade helt op til Flyvehangarerne og ud til Øresund, men der er ikke mange, der gør det. Hvis nogle har haft Lejlighed ikke blot til det, men til at se sig nærmer om paa Volden eller nede omkring Graven, hvad jeg og Museumsfolkene og Ministeriets Embedsmænd havde Lejlighed til sidste Sommer, vil de have opdaget, at her ligger for største Delen af Københavnerne ganske uanede Naturskønheder. Volden selv ligger her hen som en Slags Museumsgenstand, men tillige som en landskabelig Skønhed af første Rang. Der lever Odderen endnu ude i Kanalens Vande, dér tuder Uglen ved Aften-tide, og i Sommernattens korte Svale slaar, jeg vil ikke sige tusind, men dog Snese af Nattergale. Der er en landskabelig Skønhed, en Uberørthed, som vi Københavnerne

ikke har noget Begreb om. Lidt før eller lidt senere vil Adgangen dertil blive aabnet. Gaar Afrustningsforslaget igennem i en nær Fremtid, er det kun et Spørgsmaal om meget kort Tid, men selv om det skulde være lidt, er det dog kun et Tidsspørgsmaal, naar de sidste militære Etablissementer forsvinder her fra Københavns Nærhed.

Christianshavns Vold er jo allerede aabnet paa en lille Strækning Nord for Amagerbrogade, ligesom hele Strækningen fra Amagerbrogade ned til Langebro er aabnet. Den bør naturligvis snarest muligt aabnes i hele sin Udstrækning, og jeg vil føje til, at saa bør den friseres saa lidt som muligt, saa bør den ligge hen, som den nu ligger. Der skal gruses nogle Gangstier, og der skal ryddes en Smule Vej gennem den fuldkommen urskovagtige, uigennemtrængelige Bevoksning, der er visse Steder, men der maa gøres saa lidt som muligt. Jeg mener, at paa den Del af Volden, hvortil Adgangen er aabnet, har man allerede friseret lovlige stærkt. Jeg vil vove det Paradoks, at jo mindre Bekostning man anvender paa at lave Christianshavns Vold og dens Omgivelser i Stand for det almindelige Publikum, des bedre vil det være, og det er jo unægtelig en økonomisk Fordel i vore Dage. Jeg vil anse enhver Besparelse paa 100 Kr. for en Fordel, der skal røres saa lidt derved som muligt.

Da der ved Forsvarsministerens Foranstaltning sidste Efteraar blev aabnet Mulighed for, at Kaninøen, der ligger mellem Christianshavns Vold og Grundene ved Kløvermarksvej, blev stillet til Raadighed for Publikum — der forhandles, saa vidt jeg ved, med Københavns Kommune om Bekostningerne derved, der skal jo laves en Bro eller maaske to Broer, en fra hver Side —, var der Tale om, at der skulde laves en Restaurant ude paa Kaninøen. Jeg hørte Presserøster derimod, og jeg var ganske enig med disse Presserøster. Inde paa Frilandsafdelingen kan vi faa en gammel Kro, hvor Folk endda efter Museumsmyndighedernes Mening kan faa Lov til at ryge Tobak, men paa Kaninøen er der alt for lidt Plads. Nej, hele Arealet med hvad dertil knytter sig bør ligge hen saa lidt friseret som muligt.

Saa har vi Fladerne, hvor der kunde plantes Skov, og vi har Christianshavns